

Fa més qui pot que qui

Volum 1

Anys 15 i 16

Diari la Veu

Fa més qui pot que qui vol (3).

Sense sentit, segons com es mire

Conegut de l'amic blaver

Ximpleries, xe. Per què han de llevar el Caudillo de la plaça de València. Que li fa tenir el cavall i el Caudillo. Si és un monument històric. Quina pena dóna això. Pot ser un fill de puta però forma part de la història. Per què l'havien de treure, són com eixos de l'Iraq que van treure Sadam Hussein. Són parts de la historia.

L'amic blaver

Home, però era un dictador. Per sort la dictadura es va acabar i tenim democràcia.

Conegut de l'amic blaver

Vaja... Ara la bandera que si la fiquen, que si la treuen. Han entrat aquests nous i han fet un desgavell de mil dimonis, no hi ha arranament amb eixos polítics. És com una corda que si li vas posant pes, es trenca.

L'amic blaver

I que han fet els del PP durant vint anys. Jo sóc blaver però no m'agrada com ens han tractat. Només quedar-se diners públics. I el que no sega espigola, va home, per l'amor de Déu. Tu creus que ho ha fet bé?

Conegut de l'amic blaver

Es creuen molt llestos els que han entrat al govern de la Generalitat. A veurem que fan, els moniatos de collons. Conec un home que té una perruqueria, van dos tipus i li diuen has de tindre aigua calenta, tants metres quadrats, has de tindre-ho "aixina i allina". Ah, i no sé quants impostos. Creu-t'ho, que no sé per on eixir, em continuava dient. Però ells que saben, els safanòries. He tingut la perruqueria més de trenta i escaig anys i han de venir a

donar-me lliçons. Saps què, tanque. El jornal està mal però, si en trobe, no m'escalfe el cap ni tinc preocupacions. I l'home ha tancat, i tant, saps?

L'amic blaver

El mateix fan els industrials que quan veuen que no poden vendre, tanquen de seguida. Jo conec un poble on hi havia fàbriques tèxtils. Un empresari, de nom Monolo, tenia dues fàbriques. En veure que li anava una mica malament, va acomiadar els treballadors i la va encendre. Es deia que va ser un incendi, però ningú s'ho creia. Sembla que va encendre la nau industrial per cobrar l'assegurança. La gent li va treure el nom de Manolo faller.

Conegut de l'amic blaver

Que no pot ser, xe. Jo no faig cas de res encara que diguen que sóc burro. M'ha alegrat parlar amb tu... Ara s'ha unit Europa però cadascú va a la seua. Mira els que era ministre d'educació, l'han ficat en un lloc millor per a guanyar més. Menut ferrabràs... a la marxeta per guanyar-ne més. Eixos sí que saben.

L'amic blaver

Els del PP no fan més que embutxacar-se diners i més diners. N'hi ha algú que se'n salve?

Conegut de l'amic blaver

Jo si durara cinquanta anys més, veuria un tall de desastres. Garrot és el que els cal als que han entrat.

Ma filla és funcionaria i diu que hi ha un desgavell de por, els directors de plantes els han canviat i a no sé quants càrrecs els han canviat de planta. Jo que sé, xe.

L'amic blaver

Això ho fan tots els governs nous, en acabant d'unes eleccions, no?

Conegut de l'amic blaver

I bandera amunt, bandera avall. Que si la fiquen, que si la treuen. I el nou batlle de València està canviant els noms dels carrers i posant-los en valencià. Quina despesa és això! Podrien donar els diners als necessitats.

L'amic blaver

Que es millore la llengua. Açò és el que cal fer i no deixar-la com si fos alguna digna de folklore. Si no, bona nit cresol que la llum s'apaga.

Conegut de l'amic blaver

Eixos amics, em sembla que no et van gens bé...

Encara diuen de la seguretat social, una cova de lladres els metges. Treballen allí i els mateixos metges tenen consultes privades i on cotitzen ells tot això?

L'amic blaver

Estàs deixant com un drap brut a tothom i criticant contra tot.

Conegut de l'amic blaver

Els catalans que vagen jugant, que vagen. Els anul.laran l'autonomia. Ja els estaria bé. La llei no els permet la independència. I ells que se'n volen anar d'Espanya, per què? Per morir-se de fàstic. Amb la seua economia no podran sobreviure. Patiran. Ja els estaria bé, per burros. Diuen que se'n van perquè Espanya és un país de corruptes.

L'amic blaver

I ells també són corruptes: clan Pujol, etc. En el fons d'on ve la força per la independència és del poble. Això diu l'amic Amagat.

Conegut de l'amic blaver

Eixos amics t'han menjat el cervell... Ja t'ho dic jo

L'amic blaver

Em pense que té raó eixe amic. No sabem viure sense parlar dels catalans. Els hauríem de deixar tranquils i mirar-nos més el melic?

Pau i bé

Joan Gueral

Fa més qui pot que qui vol (6). Vaja ridícul els catalans... i potser també nosaltres

L'amic blaver

Com de bojós n'arriben a estar els catalans. Ja ho heu vist. Tanta independència, tanta independència amb manifestacions de moltíssima gent... i què? Per res. Va i ara, s'han arrossinat en desacords constants, no s'aclareixen entre ells, entre els que la volien, és clar. Quin trellat en trauran? Dels altres no cal dir res.

Pep Amagat

A hores d'ara els de la CUP valoren molt i molt el pla de xoc social però sense oblidar que han de sumar amb els altres tot recordant que les eleccions del 27 Setembre eren plebiscitàries.

L'amic blaver

Xe, mira tu, xe, tan i tan creguts que són pel que fa a la política i ara més aïnes sembla que ens estiguen imitant: nosaltres, siguem justos, som baralladors de mena. Vivim casa per casa amb ells i segur que, si haguérem demanat la independència, encara ho hauríem fet pitjor: en una paraula, no s'hauríem entès i s'hauríem barallat com gats i gossos. Ja ho he dit que som baralladors de mena, i em sap molt de greu. Això de les pregàries del bisbe o arquebisbe ha funcionat. Es veu que ell té més poder que els rectors que fan processons i demanen aigua, i no aconsegueixen que ploja. Jo pensava que al germà d'en Bosch, que viu i treballa prop de la frontera amb França, li caldria un passaport per a entrar i eixir de Catalunya cada volta que vinguera d'allà.

Fan feredat eixos quatre radicals d'esquerres que ho han llançat a perdre. Jo si estiguera implicat, votaria a Mas. Si ell que estava en el poder, no haguera volgut el procés no hauria tirat pel dret i endavant, per més que quatre independentistes exaltats, tipus el PSAN d'ací, hagueren fet manifestacions. Només són 823 vots de la CUP que no volen Artur Mas davant els 1.600.000 vots. Un col·lectiu tan xicotet, i la majoria jove, no pot decidir un procés.

Pep Amagat

Cal una clau de volta perquè el procés triomfe. Jo sóc simpatitzant de la CUP i crec que cal seguir endavant i no quedar-se en insignificances. Ha arribat l'hora de fer front a tot. De jugar-se-la pel qui calga. Prou de desencisos. Per desencisos ja n'estem prou ací baix.

L'amic blaver

Però si el TC ja ho ha anul·lat. I el govern central ha intervingut la Generalitat, que volen que us diga. No podran fer res, ja que tota iniciativa els la tombaran.

En Bosch

A gosades que exageres amb el que dius del meu germà. D'altra banda, vens a dir que es faça la independència i que governen les dretes que donen suport els capitalistes i els corruptes. En una paraula, tu t'has fet independentista i voldries fer més rics als rics i més pobres els pobres. Siguem seriosos d'una volta.

L'amic blaver

No em tergiverses les paraules, ostres. No, home, tampoc vull dir això. Sí que estem arreglats si per arribar a un acord els de la CUP els hi cal, no sé quantes assemblees llarguíssimes. I a més per quatre i el cap no es pot investir Mas de president. No volen la independència, doncs, que el voten ja, que no sigues tant cabotes.

Pep Amagat

Home, si fóra tan fàcil. No es tracta de donar-los el suport d'uns quants diputats sense més ni més. Els cupaires demanen millores en polítiques socials.

Potser ells són més demòcrates que els altres i tenen més coherència. Per no dir-te els únics demòcrates, ja que consulten les bases, els membres de l'assemblea.

A més a més, "has de saber que no hi ha cap norma en el dret internacional que prohibisca o estiga en contra de les declaracions unilaterals d'independència".

Els de la CUP defensen que no puge la pobresa, que no es tire fora dels pisos a la gent que no pot pagar la hipoteca i que no s'envien els mossos d'esquadra per ajudar als bancs quan

es decideix fer-los fora. Ajudar els que any rere any han perdut valor adquisitiu, això és primordial.

En Bosch

I els valencianistes què guanyem de la independència del veí de dalt; res de res. Els que som valencianistes de sota-arrel ens hem de preocupar d'ací per aconseguir un millor finançament.

Amic blaver, no se t'acudisca votar PP ni coses semblant el dia 20 de desembre! Espanya de veres...

L'amic blaver

Hi estic d'acord. El que tinc clar és que no pense votar PP ni Cs. No entenc com no he vist abans el menyspreu que senten pel valencià.

Ens calen representants del nostre poble. Potser donaré un vot de confiança a Compromís-Podemos. Diuen que estan a favor del dret a l'autodeterminació. No sé ben bé que vol dir això perquè no s'expliquen amb total claredat. Ja veurem.

En Bosch

Encara que no m'agrada gens el que varen fer amb els del Bloc que no volien anar amb Podemos, cosa que va ser votada, jo donaré el meu vot a Compromís-Podemos o a Ara País Valencià. Tant me fa, sempre que defense el sobiranisme valencià.

Pep Amagat

Em sap greu, Bosch i amic blaver, però anar a Madrid a què, a fer el pallaso? Defensar i donar testimoni del nostre poble. Raonar amb eixa gent, vaja pèrdua.... Els que manen allí sempre tenen raó, o això diuen i creuen. Nosaltres els valencians no existim per ells. Només saben que hi ha les platges de Gandia, Cullera o Benidorm i poca cosa més. Alguns d'eixos turistes del centre, quan passaven per la carretera de Gandia, li furtaven al meu avi els raïms de moscatell del bancal que tenia a la vora de la carretera. Vaja, gentola!
Voleu dir que la nostra presència al Congrés de diputats val per alguna cosa?

L'amic blaver

Crec que cal algú que ens represente, em sembla a mi.

Pep Amagat

Fan fàstic els polítics de casa nostra. Això deia un home major del poble. Ben mirat de raó no li'n falta. El president de la nostra Generalitat ha anat a parlar amb el del govern central a la recerca d'un millor finançament. Em jugue el que siga que s'ha venut per un plat de lleties. Li deuen haver donat quatre cèntims i au, cap a casa amb la cua entre cames. I el que més greu em sap és que, sense saber-ho de cert, gose dir que li ha pispat la promesa d'anar contra els catalans. I això em fa el mateix fàstic que deia l'home major del poble. Sóc independentista, encara que no veja clar això de PPCC, dels quals no me n'acabe de fiar. Com deia, doncs, no sóc d'aquests però estic en desacord d'anar en contra dels catalans. I tot, sí, per quatre perretes com deia eixe major. No volem unes engrunes com a finançament, volem i un president hauria d'exigir un finançament com cal: són els nostres diners. No volem el "Fondo de liquidez autonómico". Això és per tapar la boca, ah i de

passada, lluitar contra els catalans, ja que potser el senyor Puig s'ha compromés amb els unionistes per anar en contra dels sobiranistes.

Ja sé que els valencians se senten molt espanyols. Tant que fins i tot paguen impostos i no reclamen els que és seu. Que bons xics, eh! A què sí? No com els catalans. Això sí, sempre ens donaran quatre cèntims per fer moros i cristians, per fer bous, o per fer falles...

Sí que estem apanyats. Així no eixirem del pou. Ni que ens estiren de ramals.

Només anem a sacsejades.

En Bosch

Això és que deuen pensar aquests valencians segur que balafiaran els diners, com fin ara.

Pep Amagat

No, crec que no. Em sembla que diran aquests valencians són bastant dòcils. Mira, que n'arriben a ser tan bons xics i tan espanyols: quin gust. Ara els socialistes catalans, vaja quins altres, fan la proposta de portar el senat a Barcelona. Tanmateix, el que els independentistes volen són les seues pròpies institucions. No les de l'estat.

Pau i bé

Joan Guerdà

Fa més qui pot que qui vol (5).

Sense excusa, ara és l'hora de donar suport a qui faça costat a la llengua.

Els tres amics són a les festes de Sant Joan al poble de la Vall.

En Bosch

Recordes, amic blaver, la teua ànsia i el teu neguit per fer fóra el PP.

L'amic blaver

Oh, i tant. I com més prompte millor, volia jo. Ara tindrem govern nou si no passa res.

En Bosch

Encara hi dubtes?

L'amic blaver

És clar que sí. No me'n fie dels pactes que puguen fer. Fa quatre dies estaven barallats: que si Puig o que si Oltra: tots dos volien ser presidents. De sobte ja no estaven tufats sinó ajuntats, sembla que ja ho tenen clar. Els que han guanyat han de recordar que l'interès del poble i del país és primer que res.

Tant de bo, tots els sanguangos del PP segueixen desfilant cap als jutjats i, si són culpables, cap a presó. Estic empenyat perquè els vaig votar i em van enganyar.

En Bosch

Fins quan durarà que els polítics del nou govern del consell no estiguen imputats en presumptes casos de corrupció, tràfic d'influències o coses per l'estil. Ells van prometre participació i transparència. Seran una altra colla d'arreglats sense gens de vergonya?

L'amic blaver

Quina por tinc!

En Bosch

Xe, que n'estic i que n'estem fins als dallonses de tants i tants casos que s'han donat en el nostre País. Som els capdavanters de l'estat, no? Guaita, a Benicàssim, la batllessa serà una persona encausada per corrupció. Fitxa't, ja són ganes.

L'amic blaver

Eixos de Ciutadans són igual o pitjor. Estic fart de vots de caràcter espanyolista: no vote cap més partit tipus PP, PSOE, Ciutadans o Poguem. A mi m'hi ha entusiasmat la carta del batlle de la Font de la Figuera que li dirigeix a l'Albert Rivera. Una carta amb respecte i trellat. Molt diferent de l'actitud del líder de Ciutadans.

Li demana més respecte per Puri Lluch. Em pense que és la regidora de Ciutadans que va donar suport perquè eixira com a batlle el representant de Compromís. El tal Rivera la va expulsar del partit. Quina cara, on s'ha vist! No n'hi ha per tant!

En Bosch

El nou batlle fontí convida a una gaspatxada al Rivera. No se la mereix. Que atenga les seues demandes... i de passada que arreglen les revoltes de la carretera, així segur que no es perdreu o no es marejarà. Desitje que el tal Rivera no se senti frustrat i se'n vaja al "Cucurutxo" de la Font, on la veu popular diu que es suïciden alguns desesperats. Un aplaudiment per vostè, senyor Muñoz i Jordà. Millor encara si l'envia a fer... i no té cap lligam amb gent com ell, que està fent estralls en la lluita contra el català.

Ciutadans es vol presentar com el partit que lluita per la regeneració democràtica i contra la corrupció en l'àmbit de l'estat. Però amaga sota la catifa el cas d'un tal Canya o Cañas, no recorde.

Odien el català. Són nostàlgics del franquisme, si fa no fa com el PP. Volen que sentim autocompassió. Res de res amb ells. No sóc catalanista, però no aprobe la persecució a la llengua catalana que ells han fet a Catalunya.

Pep Amagat

El batlle de la Font de la Figuera diu que es considera un 'pancatalanista'. Diu que és un valencianista convençut, creu que cal valorar molt més tot allò que es té més a prop. Açò que diu és d'un tipus ben bragat.

En Bosch

Per mi em sembla perfecte que valencians i catalans ens entenem. El País Valencià i Catalunya han de tindre lligams en llengua, cultura i economia. Tanmateix, sempre en igualtat i respecte mutu. Ni el País Valencià no és Catalunya. El meu, el nostre país ha de madurar i fer-se com a país. En acabant, ja parlarem si es dóna el cas de tindre projectes compartits més enllà de les fronteres.

L'amic blaver

Desterrem per a sempre la idea dels Països Catalans. Jo no sóc català. Tant em fa si del nostre parlar en diem que té semblances amb el català. Jo sóc valencià i ells són catalans. Cadascú a sa casa. Que podem ser amics, molt de gust, per què no? Jo crec que millor no parlar-ne del tema més... és el que vol el PP. Si veu divisió, de seguida en trau rèdit. No vull caure en la discussió de sempre.

Pep Amagat

L'amic blaver és un home sensat, que pensa i que és crític i se n'adona que primer és el poble valencià. Que tot i que estar lluny dels meus plantejaments, admire els raonaments d'ell. Molt de gust, amic blaver, si més no, no el limites a fotre crits a la barra dels bars contra els catalans sinó que discorreixes.

En Bosch

Això, amic blaver, la semblança entre valencià i català, ací, allà i on vulgues, no es pot negar. La igualtat de la llengua no té res a veure en sentir-me català; jo, si més no, no me'n sent gens. Ara, reconec que el meu parlar i el d'ells és molt paregut. Però, igual com diu ell, deixem córrer el tema: ens cal un projecte nostre. Ara tenim una oportunitat per tornar a començar, no us sembla bé? És un privilegi que tenen els polítics triats en les passades eleccions. Els hi serà força difícil als representants del nou govern. Hauran de suportar crítiques no sols d'altres costats enemics sinó tal vegada d'entre els que són una mica partidaris. Redéu, que complicats som els valencians, que ni quan guanyen ens entenen, o sí? Sobretot, els polítics del passat, són passats, fem-ne servir de nous i ben preparats. I tinguem paciència, molta paciència, ja que redreçar l'herència popular costarà.

Pep Amagat

Cal una política forta que jugue dur per portar la llengua a tots els àmbits socials; no hi ha excusa que valga. Ara és l'hora! Donar suport a empreses que facen costat a la llengua. Fer el valencià la llengua vehicular de l'ensenyament. Ajudar a l'escola valenciana. És el moment engrescador pel poble.

Compromís ha de jugar fort, ha de tindre la conselleria d'educació. Confiem que Iniciativa no faça com a Catalunya que primer diuen si a la independència i després es caguen en els calçotets. El nostre país pateix un muntó d'injustícies i, el menysteniment per la llengua, n'és un. Sense llengua no hi ha país, explicava Sanchis Guarner.

Confiem que partits com Podemos ni POSE, vull dir PSOE, no entorpeixen la feina. Eixe partit és després del PP, un altre dels responsables de tot el mal que s'ha fet al País Valencià. Ja ens ho van demostrar en el passat. No confie gens, van ser prou meninfots pel que fa a la gent. Per la seua banda, els de l'Iglesias diuen que "atiarem l'odi contra Mas". Per mi això els desqualifica. No vull política sucursalista dels de la Meseta.

I Ciutadans són catalans i valencians renegats. Tampoc els vull.

Els tres se'n van amb l'entrepà sota el braç a sopar i gaudir d'una bona revetlla de sant Joan.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (7). Països catalans? Possible explicació de què són.

Pep Amagat

Estimo la meua comarca i el meu País Valencià. *I love them*, per si algú no ho ha entès gens.

Ho proclame amb dignitat i orgull.

També estime Balears i Catalunya. Ah, i des de sempre. Que ningú es porte a engany, d'ençà que era xicotiu ho he portat al moll de l'os. Que hi farem!

Ho proclame amb dignitat i orgull, també. I què passa si hom ho sent així? S'acabarà el món? No, home, no. Viviu tranquils. No us poseu pedres al fetge, deixeu viure.

No em fa nosa, no em destorba estimar tant. Ni em sap greu, o ni em sap mal, que em critiquen.

Tanmateix, a hores d'ara, no m'identifica i no vull que em diguin català, ni vull el DNI català. Vull DNI que sigui de PPCC, però amb un altre nom més adient. Vosaltres, penseu-hi, cerqueu un nom, una manera de dir-ho. Vosaltres, saberuts i cultes, ajudeu-me a no ser castellà ni espanyol, més aïnes amb un nom de la meua nació.

Per alguns valencians, cert que per pocs, els PPCC són una necessitat, ho enteneu, xe? Com una nansa on agafar-se i en la qual sentir-se identificats. Pels catalans la necessitat és la independència, i els PPCC són, i només per alguns, quelcom secundari. La majoria de la gent passa d'ells. Tot i que no ho descarten això queda en segon terme com un afegitó d'una cosa que tal vegada puga esdevenir: la seua independència. I si no els hi arribés la dels PPCC -més que possible- ells ja tindran la república independent.

L'amic blaver

Estàs ben grillat. Pura enraonia.

En Bosch

Calla, amic blaver, no sigues maleït. No es pot enraonar amb tu. Pep, continua explicant-nos les teues teories sobre els PPCC.

Pep Amagat

No han existit, no existeixen ni existiran tot i que a mi m'agradaria que hi hagués quelcom més enllà de la realitat cultural. Innegable, ja de per si. Com diuen els de la CUP: tenim un camí ple de pedres, les que ens posen i les que ens posem.

Passa que nosaltres tenim un queixal en les comarques de parla castellana: jo les hi permetria votar per saber el que volen fer, com també permetria votar la Valh d'Aran. Tinc una amiga que diu el Principat de Catalunya sí que pensa que els Països Catalans existeixen.

Potser jo estic equivocacat en els meus plantejaments. Va i resulta que els Catalans que no hi creuen són els mateixos que no desitgen que Catalunya esdevingui un estat independent. Ara el Principat té l'oportunitat de ser independent. Serà bo per la resta dels PPCC? I tant que sí! No hi creieu?

L'amic blaver

I ara! Gens. Mare de Déu, quanta ximpleria. Calla, d'una punyetera vegada, caram.

Pep Amagat

Com a independentista, estic en contra d'atacs i interferències des de l'unionisme contra el procés democràtic de Catalunya. Sent com si atacaren el meu país i la meua cultura. Per què no he d'expressar les coses amb tots els ets i uts.

L'amic blaver

Vinga, ja. No ho faces tan gros que no ho és. A mi no em vingues amb tanta teoria. La majoria del poble valencià no se sent català.

Pep Amagat

Per desgràcia se sent espanyol i ja veus com ens hi va.

L'amic blaver

Jo vull el meu país valencià i la meua bandera té el blau. Ja és hora que recuperem la consciència de poble, de ser una nació, de fer el nostre País Valencià, i no perdre més temps.

En Bosch (esclata a riure i després li diu)

Fotre, la de Pep també porta blau. Ja saps... No vull res en contra teu però sempre estàs dient el mateix. Ja va sent hora que faces un *reset*. Quants anys hem perdut amb el PP per culpa dels que com tu elvau votar. Val més riure quan hom et sent parlar.

Jo no sóc independentista, o potser sí, vés a saber. Jo sí que vull que el meu poble tinga el dret a decidir que vol ser. Les persones tenen el dret de decidir lliurement el seu futur i la resta són coaccions.

Pep Amagat

Si nosaltres valencians ho desitgem, arribarà un dia que hi haurà una confederació amb el Principat i ses illes. I ningú ens impedeix somniar, veritat? Hem de treballar-hi. I no faig broma: ho dic de veritat.

En Bosch

Sóc valencianista i, com he dit abans, potser independentista però valencià.

Ara que tenim una xicoteta representació de valencianisme, ara va i es volen ajuntar amb Podem, ja hem begut oli! Volen destrossar el poc que tenim abans que comence quasi a caminar.

Pep Amagat

Per això s'ha d'anar directe a la independència. Menys debats, i més acció. El poble s'ha de moure per aconseguir la democràcia vertadera.

I traieu-vos-ho del cap, no tindreu o no tindrem cap bon un finançament. Ei, ja és hora d'anar prenent consciència, no?

Insistisc per mi els PPCC o alternatiu representen una necessitat. El meu país està en mans dels espanyols i soc tractat com a part d'una colònia.

En Bosch

Ja tens tota la raó, ja.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (9). En llengua i en euros, els castellans no solten el mos

Pep Amagat

Els castellans no solten el mos pel que fa a la seua llengua. Es va fer açò del bilingüisme per acontentar a quatre moniatos i que estigueren callats i no protestaren tant.

Va, home, que se'ls hi veu el llautó. De fet, sabien de sobres que eixa llei deu dir que s'ha de respectar la llengua valenciana, però més aïnes no la respecten i no la fan servir gens. Ni tan sols els polítics valencians, tant a les corts com en fer manifestacions a la premsa. Però hi ha una llei i s'ha de s fer complir.

No tinc raó, xe? No hem de permetre que el valencià només siga quelcom anecdòtic, folklòric, per posar quatre redolins en les falles. I para de contar!

(Pep aixeca els braços en senyal de desesperació)

En Bosch

Estic d'acord amb tu. A la nostra llengua la porten a bacs. Simplement, no hi ha dret, ens la volen destrossar. I tot perquè com molt bé dius, Pep, tenim una comunitat lingüística poderosa, una població que parla la nostra llengua de milions de persones. Em referisc a catalanoparlants: el govern central té por a això. Molt ridícul tanta por... Molta por però poca vergonya.

Pep Amagat

Alguns diuen que el bilingüisme és per defensar el castellà. Si més no, és el que diuen a Catalunya els espanyolistes. Redeu, si ja es defensa sol. No li cal res ni ningú. Insistisc, ja es defensa a tot sol. Les proves: els alumnes catalans treuen millors notes en castellà que en català. Una altra prova és que tothom l'entén, el parla i l'escriu.

I el més trist, i n'estic ben fart, són les agressions i discriminacions que reben algunes persones pel fet de parlar la nostra llengua: indignant. La faran a banderes.

També és lamentable que, com he dit abans, els nostres diputats no la sàpiguen o no la facen servir. Se'ls hauria de fer una prova per veure si la saben abans d'ocupar els seus seients en les corts valencianes.

Tinc ganes, em cal sentir ràdio i veure tele en valencià-català. Fa massa temps que no puc. Només es pot veure tele en castellà i en clau espanyolista. Ja veiem, ja, la informació que donen referent al procés d'independència de Catalunya: a nosaltres, d'una manera o d'una altra, també ens afecta. Però no ens permeten saber res vist des d'una òptica catalana.

L'amic blaver

Crec que quan ens parlen en castellà hem de seguir en valencià. Estic d'acord amb vosaltres.

Tanmateix, si els catalans es volen separar a mi tant me fa. Allà ells. El que no m'agrada és això que els valencians que vulguen, tinguen la doble nacionalitat de manera fàcil.

(es posa les mans al cap)

Pep Amagat

A tu, amic blaver, et sembla necessari parlar-ne, veritat? Doncs, va, digues-me on la puc aconseguir, que vaig corrent a fer-la. A mi no m'agradaria anar a la república Catalana i haver de fer servir el passaport espanyol.

Al nostre País Valencià estem a molt lluny del nivell de Catalunya. Em dol dir-ho, però ho veig així, i no us empenyeu. Ara com ara, els valencians no som capaços de fer una via pròpia: els nostres projectes no tenen bons fonaments i a la mínima se somouen.

Pense anar a la Via Lliure de l'11 de setembre. Hi seré al tram 13, si cal de voluntari.

Però estàvem parlant de la llengua, m'entens?

En Bosch

Si tots fotem al camp, cap a Catalunya, ningú defensarà un finançament millor. Tots usem la mateixa llengua i formem part d'una nacionalitat lingüística, però no formem el mateix país. I pel que fa a la llengua, per començar hauria de ser obligat tenir un títol i aprovar unes proves, com els fan fer als treballadors de l'administració. Qui no sap valencià no pot ser diputat.

L'amic blaver

Em pareix bé. És una vergonya que no en diguen ni una en la nostra llengua.

En Bosch

Tu ets un tio ben parit. No com els blavers espanyolistes.

Jo parle català, apitxat, però me les apanye prou bé, trobe que és una forma prou normal de parlar, d'expressar-se.

No em resulta ofensiu que Catalunya oferisca la seua nacionalitat. Però la meua nacionalitat és valenciana no pas catalana. I com a seguidor i simpatitzant del Bloc, no vull que Compromís haja d'estar submís a Podem.

Qui defensarà la meua nació per anar contra Espanya, o siga contra Podem. Aquests ja amenacen els catalans, després ho faran amb nosaltres.

Pep Amagat

Digues-me, Bosch, tu ets valencianista i jo sóc independentista. Tot i que em cau bé Compromís, com he dit ja, que no em vinguen amb Podem ni res de semblant perquè no el pense votar. D'altra banda, encara estic esperant que Compromís prenga costat pel que fa al nom del País i la bandera, ara per ara són temes que deixa de costat. Vull manifestar que la Senyera valenciana és de les quatre barres que ens uneix amb els altres pobles germans.

L'amic blaver

A no, això ni pensar-ho, Pep. I no comencem.

Pep Amagat

A mi em sembla, amic blaver, que no t'agrade el que ve del nord i ja veus els espanyols. D'aquests no cal esperar res. A la vista està. No sols amb la llengua sinó amb els diners els castellans no solten el mos. Els castellans ens escanyen, ja que no ens donen diners perquè el govern valencià puga governar. Res de bon finançament. Així les coses no és millor demanar la independència que plorar davant dels de la meseta? No ens donen més que les molles; els números ho diuen clarament. Un ciutadà de Castella i Lleó es diu que rebrà 586 euros per habitant mentre que un del País Valencià en rebrà 178. I els catalans, ui, eixos encara menys.

En Bosch

Al pas que anem acabarem sense autonomia, si és que ens queda.

Pep Amagat

Fa anys que esperem el corredor mediterrani... i vés a saber quan ho faran; mentrestant, no ens deixen créixer. Ens estan portant per on volen i només es preocupen d'enfrontar-nos amb els catalans. Redéu, quina colla de sapastres i de malparits.

Algun dia, no sé quan. Segur que algun moment nosaltres tots ens adonarem que no ens quedarà altre remei que imitar els catalans i fotre el camp lluny d'Espanya.

Encara serà pitjor per nosaltres si els catalans se'n van. Els castellans vindran a buscar els diners que pagaven, si se'n van. Dubte que acaben per marxar d'Espanya perquè els ho posaran impossible.

En Bosch

Mira, Pep, desenganyat, pel que fa als PPCC. No hi creuen més que quatre gats, i prou. Tinc un germà que viu al Principat i que quan ho parla amb gent d'allà ningú hi fa cas del tema.

Ara no és el millor moment de tractar temes de banderes i tota la pesca. Crec que ja ha fet prou mal tanta discussió. Ara toca treballar pel país, per la llengua i per un bon finançament. I deixar adormida la dreta i el blaverisme. Toca treballar i refer el que ens ha destrossat.

L'amic blaver

Ei, que jo sóc blaver. Però a mi no m'inclogues en eixos extremats espanyolistes.

Pep Amagat

Tu veus, amic blaver, com els catalans no ens han envaït. Xe, prou feina tenen! Ha Ha Ha... I els governants nostres que s'aïssen les mànigues que en tenen un muntó. De feina, és clar. S'hauran de donar aire. Ha Ha Ha...

(Pep riu a gust)

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (10). Ens sentim a gust rebolcant-nos en la dialèctica blavers i pancatalanistes?

Alguns ho esperem amb deler i amb anhel, fins i tot de vegades un anhel desesperat. Que hi haja pau social al PV, que se'n vagen els peperos dels quals n'estic ben tip, com força gent. Esperem i delerem que no dotoregen tant ni juguen amb la gent de manera cruel. Peperos totalitaris que no coneixen cap deadline.

Els valencians de soca arrel no podem fallar. L'espera per veure el miracle del canvi s'està fent angoixant. Una espera que ens permetrà tornar a començar. Ens deixem atrapar pel silenci, la indiferència i la immediatesa de la impulsivitat, d'aferrar-se a pensaments inamovibles, de pensar que l'altre té la culpa, que l'altre ens falla i que l'altre creu que no val la pena acostar posicions, de creure que l'altre no em farà combregar amb rodes de molí. Amic, amiga, deixa de banda l'acusació i la falta de respecte.

L'amic blaver

M'afligeix el fanatisme i l'agressivitat d'alguns d'una banda i de l'altra. Pel fet que no combregue amb les idees de Pep Amagat o en Bosch, ens hem de barallar? Tan primaris som? Nooo... No em pense barallar amb ells, són valencians com jo.

Sóc blaver però no espanyolista. Ni de bon tros, per favor! Estic més aprop d'en Bosch que de ningú més. Tenim una llengua i no sóc secessionista.

En Bosch

Sóc valencià i tampoc em sent català, però em sent més a gust amb catalans que no pas amb espanyols. Tant em fa els PPCC, però ara no, gràcies. Primer construïm el país nostre. La meua nació és la valenciana... però també tinc cor de català. No vull enganyar ningú.

Pep Amagat

Quin complex hi pot haver que parlem de ser catalans? Aquest país està plagat de llepons dels espanyols; n'hi ha massa. Llepons que ho manipulen tot i tothom i que fan més mal que una pedregada.

És veritat. No sols hem de respectar els altres i respectar el pas del temps. El partit de futbol dura el que dura i no es pot abaixar la guàrdia fins al darrer minut. Per això la campanya electoral dura el que dura i l'ansietat no pot fer malbé l'oportunitat de fer fóra el PP i els espanyolistes.

Hem de dominar el temps, hem d'ensinistrar el nostre caràcter, reprimir l'ansietat... uf que difícil tot plegat.

Esperar resulta dur. És complex reprimir les nostres ànsies de felicitat entre tots, resulta difícil dir que no al nostre cor insaciable, resulta dur esperar quan sabem molt bé el que volem. Somriem al que considerem el rival: el pancatalanista seria bo que somrigués al blaver... Bé que es feia en el passat recent.

Pep Amagat

Somnies truites, tio. Per què escrius això. Narrador ignorant que no sap el que dius.

Però la paciència, la calma i la bona voluntat aporten premis inqüestionables: absoluts. Lluitar per aconseguir l'objectiu de canviar el país comporta una recompensa enorme. Hem de recórrer un camí per arribar més enllà de la discòrdia. S'ha d'aconseguir una pau social com fer un tractat de pau: com s'ha fet a Irlanda del Nord i tants altres llocs d'arreu.

En Bosch

Dedicar-nos a barallar-nos, a insultar-nos... És evident que així no anem enlloc. No m'agrada rebolcar-me en la dialèctica de blavers espanyolistes i pancatalanistes.

Torne a dir que tinc la impressió que ens agrada massa rebolcar-nos-hi. Mentrestant, la gentola del PP es deuen fregar les mans. Eixa gentola està jugant a nosaltres, saben provocar-nos. Prou de baralles, xalant-nos la llengua i estalviem-nos posar-nos pedres al fetge...

Els del PP són uns corruptes que desvien els diners dels valencians per finançar el partit seu, i la gent encara els vota?

Pep Amagat

En açò, Bosch, estic d'acord amb tu.

L'amic blaver

M'afligeix el fanatisme espanyolista del PP que no defensa el valencià. Ni el defensen ni el fan servir.

Pep Amagat

I si torna a governar el PP, anirem al muntó de la... Si és que no estem ja. I el que és trist que la majoria de la població tant se li'in fot. O això sembla. Hem de pensar-hi. Seran capaços de tornar a votar PP tot i haver destruït part de les empreses, entitats bancàries, han renegat de la seua llengua, robar diners públic...? Els valencians voten com a espanyols. Després diuen que també són valencians, però res de la idea d'independència, i no saben o no volen saber res de països catalans.

En Bosch

Ara haurem de lluitar també contra els que s'han transfigurat amb Ciudadans i Podemos. Ara vindrà el provocador nascut a la Garriga, el tal Rivera, a promoure la secessió lingüística del valencià. Ja són ganes... No oblidem que també hi ha catalans de tendència espanyolista...

Pep Amagat

... Vaja pèrdua de temps lluitant perquè l'alliberaren de la presó en allò de la Torna, dic bé o no, dels Joglars...

En Bosch

Com deia, té nassos la cosa que haja de vindre un català que vol la secessió lingüística. Ja Amic blaver, fa temps preguntaves per algun partit que no siga el PP. Doncs, ja en tens un.

Pep Amagat

Però si aquests són igual d'espanyolistes que el PP. No li dones consells roïns, òndia! Ara els del PP aproven la llei de Símbols de la Comunidad Valenciana per provocar irritació i divisió en la gent. Són el que no hi ha... Demostren la seua visceral antivalencianista. Poden ser més roïns quan sembren l'odi en el poble valencià.

Si no saps qui votar és perquè no et va dordre que tancaren Canal 9. Si no saps qui votar és perquè tant et fa que balafien els teus impostos. Només hem de tenir paciència i meditar qui votem perquè no ens prenguen el pèl.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (11). Durarà molt el guanyador de les eleccions?

Es diu el resultat aproximat de les eleccions al voltant de les 23.00.

Per primera vegada les guanya i per majoria absoluta. Va a saludar al públic des del balcó de la seu del partit. Alça els braços triomfant mentre seguidors enfervorits l'ovacionen. Fa volejar la bandera com un nen, s'abraça a companys i familiars. Llença besades a la gent i torna a aixecar els braços. Encara que més aïnes solia rebutjar el gest de fer amb els dits d'una mà la v baixa, en eixos moments emportat per l'emoció, el fa.

Torna dintre de la seu del partit i se sotmet a les preguntes d'uns periodistes alhora que els flaixos no paren. Al cinc minuts, al guanyador comença a eixir-li sang del nas, es mareja fins que es desploma i cau rotllat a terra.

Passat l'espant, una volta recuperat, fa una conferència de premsa. Ho farà tot a l'inrevés per la qual cosa és de suposar que hi seré poc en el càrrec, comença a dir. No vull augurar res, com us podreu imaginar el meu govern quasi té els dies comptats abans de començar. Cada dia que passe serà considerat un èxit per mi. Per una vegada els desencisats seran eixos a qui vaig prometre tota mena d'avantatges com ara les empreses; la gent del poble no haurà de pagar el deute del Castor: que s'ho paguen ells. Les autopistes seran gratuïtes des de demà. Faré canviar la legislació perquè els bancs es vegin forçats a cedir els pisos rescatats per les autoritats. Aturaré els desnonaments. La reforma laboral serà derogada i s'ajudarà a qui estiga en situació d'emergència social, als sense sostre. El corrupte haurà de dimitir i tornar el doble del que haja robat. Governaré perquè hi haja llibertat total, ja que sense ella no hi ha democràcia.

No duraré tota la legislatura, tampoc no tinc por al càstig electoral, a mi tant me fa si he de dimitir o si no em torne a presentar dins de quatre anys. Bo, no exactament. Jo voldria portar a terme els projectes, tanmateix ja podeu imaginar-vos que duraré molt poc de manera que, torne a dir, cada dia en el govern representa un èxit. Així acaba la conferència.

En realitat dies i setmanes passen. Es diu que tothom queda esborronat per tals mesures. Al·lucinen els seguidors que l'han votat com els que no els van votar o els que no hi van anar a votar. Pronostiquen que tanta desmesura ensorrarà el govern prompte. Com s'ho farà per lluitar contra l'augment de l'atur i la pobresa? Haurà de fer no se sap què per ajudar als menjadors de Càritas, cada volta més plens. Serà capaç d'enfrontar-se a tota una realitat tan negativament enorme.

No hi ha dubte que la generositat amb què governa el guanyador de les eleccions desperta empatia entre la gent. La veritat és que ara per ara l'apatia i el cansament per la política desapareix i és seguida amb interès per la participació ciutadana.

Pep Amagat

I aquest és el meu somni.

L'amic blaver

Tu somnies coses impossibles.

En Bosch

Però a tu t'agradaria que passaren? O t'agradaria estar com algú que haja perdut el pis, que es trobe a l'atur o d'altres i d'altres situacions desesperades en les quals hi ha gent que s'hi troba.

L'amic blaver

Home, estaria bé que la gent no patira i que tot el món tinguera feina. Em pense que en aquestes eleccions no hi haurà cap candidat que faci res per la gent. És el de sempre, molt de xerrar per a res.

Per un altre costat, si un president estreny molt a les empreses... tancaran i no crearan llocs de feina, ho enteneu?

En Bosch

És que si ho mires bé no hi ha feines segures hui en dia. Tot són feines fluixes i mal pagades. Mira, xicon, no podem fer més rics als rics. Als empresaris se'ls ha d'estrènyer i que paguen els que els correspon i menys tractes de favor.

Pep Amagat

Jo vull quedar-me en el meu somni. Deixeu-me gaudir-ne. La realitat, però, la sabré el diumenge: quin serà el guanyador. Tot i que sóc pessimista perquè guanyarà el que tenim ara. Sense anar més lluny, hui en plena jornada de reflexió, tinc una tia jubilada que ha cobrat la mensualitat de desembre i la paga extra, quan normalment cobra del 26 en avant. Fa pudor de socarrat això...

En Bosch

Com deia la cançó *"En això de votaes entre empentes i sarpades hi ha qui perd els saragüells"*.

Pep Amagat

De moment, somien, és clar.

En Bosch

Ara i aquí necessitem, més que mai, anar a votar. Hem de votar opcions valencianes per tirar avant. Si no tenim trellat i votem gent que no són de fiar, ja se'n va tot a pastar fang. Cal que votem opcions valencianes per augmentar i aprofundir els canvis iniciats al país. Canvis necessaris per a treure el país del pou, o no?

L'amic blaver

Sí, sí. Li ho pense dir a uns oncles meus...

En Bosch

Ja t'apanyaré quan t'agarre, si m'adone que has votat vés a saber qui.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (12). En Bosch i l'amic blaver comparteixen setmana santa

Les granotes que rauquen.

Per setmana santa en Bosch i l'amic blaver van a un poble de la Vall on escola valenciana celebra la trobada de les escoles en valencià. Tots dos veuen la cercavila formada per representacions de cada poble, talment comparses de moros i cristians, ja que algunes, fins i tot porten música al seu darrere. Quan ja són totes al cap del carrer, llavors un cor de xiquets canta la cançó de la trobada en una placeta. A tots dos, en Bosch i l'amic blaver, els resulta una acte amè i afectiu.

matricula
en
la nostra
escola

Organitza:
ESCOLA
VALÈNCIA
FEDERACIÓ
VALÈNCIANA
PER LA LlENGUA

Patrocina:
ACADÈMIA
VALÈNCIANA
DE LA
LLINGÜA

**Si vols qualitat,
marca't un punt**

Més tard ells caminen per carrers on troben una exposició de dibuixos i una exposició de Rondalles de la Vall, troben parades on es fan els tallers i on hi ha venda de CDs, venda de coses diverses, venda de llibres... En una de les de llibres, la dependenta, força deseixida, presenta una col·lecció de llibres en poesia valenciana entre els quals hi ha un llibre que parla de l'Estellés religiós. La dependenta els explica l'enganxada atziaga que va tindre amb el president de la diputació de València que, a l'hora de donar diners per crear el museu Estellés, li va dir pam dalt pam baix:

—Per què voleu el museu Estellés, perquè mengen els fills?

—Lamentable —diu en Bosch.

—Quina mala bava té eixe home —diu la dependenta—. El senyor Rus, amb els seus dos o potser més sous, i no per ser un polític de gran alçada, potser sí que donarà menjar a la seua família i als seus fills. A més a més, no demostra cap sensibilitat i sí, en canvi, falta de respecte i total desinterès per la cultura.

—Així és.

Quan se'n van, en Bosch li diu a l'amic blaver:

—Tu com ho veus, vull dir la manera de comportar-se aquest home?

—Impresentable. Pròpia d'un talòs i no d'un polític que ostenta un càrrec.

—Així son els polítics que tu vas votar! Quin exemple dona, no és precisament la de cap bonàs? Això no és un representant del poble, més aïnes un home que presumeix de poder i que presumeix del que no és.

—Tens tota la raó i em sap greu haver-lo votat.

En Bosch i l'amic blaver tornen al poble de la Vall on van ser per nadal. Es tornen a trobar el parent d'en Bosch, però un dels ancians que hi eren per nadal, ja no hi és.

—Adés va ser enterrat. Va morir a causa d'un càncer. Just havent passat nadal, li'l van descobrir i l'home va durar dos mesos mal comptats.

El parent s'atura i se li humitegen els ulls. Segueix dient amb dificultat:

—Hi ha algú malalt de cor, però el que és de càncer n'hi ha malalts a muntons.

En Bosch, que veu que el parent està a punt de plorar, s'avança i l'abraça manyac.

—Increïble. Si vostès mengen aliments de qualitat i sans —li diu l'amic blaver.

—Això era abans. Adesiara els llauradors llencen insecticides i pesticides als arbres. Això és pur verí. Abans no tiràvem quasi res als arbres i a la vinya.

—Ja té raó, ja —li diu en Bosch—. I vostè com es troba? I com ha passat l'hivern?

—Bé. Sols que em van fer un TAC i em van dir que tinc molt mala circulació. Això em provoca a voltes taquicàrdia i picor a les cames, si no fora per això estic massa bé. He de seguir un tractament. Saps que és tot, vellesa: anys i anys.

—Bé, si es pensa que els altres, encara que siguen més joves, no tenen coses, s'equivoca.

—Ara, hi ha molts espàrrecs, si voleu fer-ne fixeu-vos, que no faça poc, que hagin arruixat el bancal amb els aspersors dels tractors. Aneu per ací i per...

El parent explica en Bosch l'adreça a seguir per trobar-ne sempre i quan no els hagen collit ja. En Bosch i l'amic blaver en troben un ací, un altre més endavant i en troben bastants que ja els han fet. Quina pena! Enguany hi ha a bondó de brossa. Sempre hi ha qui llaura a deshora. De fet, bastants bancals estan erms. La gent els abandona perquè, si ells no els poden treballar i han de llogar jornalers, perden diners.

En Bosch i l'amic blaver coincideixen amb dos homes i un xiquet que també en busquen. Parlen castellà, deuen ser forasters. Un dels dos homes els talla amb una navaixeta, l'altre home porta un manoll d'espàrrecs tallats ben igualats per baix i lligats amb un fil d'empalomar. El xiquet porta una bossa de plàstic. Entren a tots els bancals inclús si els amos hi estan treballant.

—Jo no dic que no puguen trepitjar els bancals vora els marges, però si els amos hi són, jo no gosaria entrar. Tenen un morro que se'l trepitgen —diu en Bosch.

—Tu conta que potser estan a l'atur i no tenen gran cosa per viure. La crisi estreny a les famílies i hi ha alguna família que està realment escanyada —diu l'amic blaver.

—Quanta raó que tens. Tal vegada si es cullen amb navaixeta, si els fan tan ben arreglats i els lliguen amb un fil, és perquè són per vendre'ls i si es treuen alguns euros, això que tenen.

En Bosch i l'amic blaver segueixen buscant.

—Mira, amic, allà en tens un i més cap ací tres més... —diu en Bosch.

—Quina habilitat!

—Buscar-ne és intuïció i concentració per oblidar-ho tot i relaxar-se. A mi em relaxa tant que ni ioga ni meditació ho superarien. A més a més, després una truita d'espàrrecs és una gran fruïció.

—Mira, allà n'hi ha dos... —diu l'amic blaver.

Quan acaben, tenen alguna picada de rantells. I el pitjor són canells i braços ben esgarrapats per eixos esbarzers que es propaguen arreu dels marges sobretot on hi ha esparragueres. Els esbarzers són capaços de fer maldats en qualsevol braç i que en vore mans i braços de ciutat... Ai, pobret braç o pobreta mà que per un espàrrec queden atrapats en un esbarzer: esgarrapades i talls en la pell blanquinosa de qui cau en el seu parany. No ho obliden tampoc els engargullers, la *salsa parrilla* i d'altres plantes de marges que els deixen fets un sant Llätzer...

A mitjans d'abril ja no es fa de nit tan enjorn. Encara amb els núvols prims i rogens quan de sobte la lluna plena treu el nas per darrere d'una lloma de la serra. Els dos amics tornen cap a casa mentre ja canten les aus de la nit com el mussol que fa estona que no para. A casa, l'amic blaver s'asseu en un lloc que li permet contemplar la lluminositat de terrats i teulades a causa de la lluna plena: captivador. Mentre la contempla se sent un trombó, algú deu estar assajant només unes cases més amunt. La llum de la lluna plena i la música ho fan tot plegat més encisador. De nit no hi ha lladrucs de gossos ni marrameus, només un mussol que xiuxiueja i udola, un rossinyol que refila de nits i les granotes que rauquen

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (13). L'amic blaver no sap el que és la SALPASSA

Primera part

En Bosch i l'amic blaver van de cap de setmana al poble, arriben divendres al vespre i passen la nit. L'endemà, algun marge fumejant i una mica de boirina tracen un vel en la part baixa de la Vall quan en Bosch obre casa, treu el nas i veu que una dona li ha agranat i arruixat el tros de carrer de davant de sa casa. Encara que llunyana, se sent dringar una campaneta.

Una dona (amb una mica de nerviosisme)

És la salpassa. És l'escolanet que, en tocar la campana, avisa que ja s'acosta la comitiva en què va el rector, vestit amb ornaments litúrgics, i els escolans.

En Bosch (com mig adormit encara)

Ah, sí, és veritat.

Ell recorda que penjat en la porta del forn hi havia una nota sobre els actes de setmana santa un dels quals és la salpassa o salpassa.

Una serrada de xiquets porten maces. Cadascú va a la seua. Se senten els colps de les maces dels xiquets que piquen perquè les dones obren casa al senyor rector que ve a beneir-los-la. És un ritu divertit enmig de la foscor social i política del país. Hi ha qui diu que pareix que siga per espantar els mals. Altres diuen que representa l'acomiadament de Jesús d'aquest món i que va a morir en la creu.

Els xiquets, que ixen de l'escola unes hores, van pels carrers amb unes macetes picant contra els troncs, prèviament preparats, les caixes de plàstic dur o caixetes de fusta de les que es fan servir als mercats per carregar fruita o verdura.

Al cap d'una estona, les caixetes de la fruita estan fetes pols, les de plàstic dur i els troncs aguanten més. Fa quaranta anys, els xiquets picaven contra les portes de les cases. L'ama, temorega que li feren malbé la porta, granera en mà, la protegia pegant-los granerades. El problema el tenia quan li atacaven alhora un tropell de xiquets. La pobra havia de fer mans i mànigues per defensar la seua porta contra tan gran allau disposat a tenir una oportunitat de picar. La guerra esdevenia ferotge entre els guerrers audaços i la dona admirable que, com si fóra el seu castell, la defenia bravament. Els crios, i de vegades alguns majorets, s'emportaven alguna granerada al cul, però era divertit de debò. El més brau i sagaç, el que, tot i haver picat, n'eixia invicte deia: "Doncs, a mi no m'ha tocat!"

Mentrestant, i tornant a ara, les dones obren les portes i esperen, amb casa endreçada i pis fregat, que el rector hi entre. Ho fa portant una creueta de mà i aigua beneïda. Fa uns resos, arruixa amb aigua beneïda l'habitatge i els que hi viuen. L'escolà du un recipient amb sal. Agafa una miqueta de sal de la casa que ha estat deixada en algun atifell damunt d'una tauleta, damunt d'un prestatge o de qualsevol moble, i se la posa en un dels seus recipients. Llavors, agafa una miqueta de la sal beneïda que ell porta i en fica una miqueta on està la sal de la casa. Acabat aquest transvasaments de sal, el rector diu unes paraules als presents, dóna a besar la creu i desitja bones pasqües. Això sí, després agafa un donatiu voluntari que consisteix en els euros que cadascú té a bé donar. Hi ha qui no obre la casa, i arreglat. De fet, quasi la majoria dóna euros perquè en el fons les dones deuen sentir la pressió interior d'haver de donar-los, per allò de què diran i potser per un temor de caràcter espiritual. Fa molts anys sembla que es donaven ous, el més segur és que la gent no tenia més. En Bosch també obre la seua caseta i deixa dos euros en un plateret que hi ha damunt d'un moble davant del qual i penjat en el tàbic hi ha una foto en blanc i negre de son pare quan pren la comunió i al costat una altra foto del seu avi a cavall d'una burreta. El rector, un home broix i esquerp, no gaire prolix en comunicació li beneïx amb el salpasset la caseta i resa una pregària, però no hi ha la sal, per acabar els diu unes paraules: tot en castellà.

En Bosch (prou empipat)

—Per què no ho fa en valencià?

Rector

—Jo l'entenc però no en sé quasi gens. Sóc de les comarques castellaneres.

En Bosch

—Bé, l'estudia. I ja està. Hi ha la gramàtica d'Enric Valor per a castellanoparlants

Rector

—A més els que manen ens obliguen a fer-ho en castellà.

En Bosch

—Déu meu, quina misèria, quin engany! Que Déu els perdone, no saben el que fan!
O potser sí que ho saben massa, i tant!

Rector

—Perdone, he d'anar-me'n.

En Bosch

—Sí, disculpe, vaja, vaja. Vaja amb Déu i que tinga bona pasqua.

El rector marxa amb el seu sèquit.

L'amic blaver (un cop el rector ja és fora de casa, lluny)

El rector no t'ha volgut parlar gaire, quasi ha fugit. T'ha tingut por.

En Bosch

Molta por i poca vergonya...

Seguirà

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (14).La SALPASSA i després Ja t'has confesat?

Segona part

En Bosch

—La veritat és que els rectors haurien de fer un esforç i canviar, eixir de fer de rector com anys enrere.

L'amic blaver

—Sembla que no t'ha vist afí i se n'ha anat pitant.

Ja no se senten els colps de les masses dels xiquets. Només arriba la cridadissa i les rialles de lluny. El rector va per feina, va a estall. Li queda bon tros per recorre tot el poble, però com que la meitat de les cases estan buides acabarà de seguida. Abans feia una vorera i en acabant l'altra. En canvi, ara creua el carrer des d'una vorera a l'altra. Així va de pressa.

L'amic blaver (torna a dir)

—El tornaràs varilla de tant de lluitar contra les institucions valencianes per defensar el valencià.

En Bosch

—Em dona tanta malixia que em posen de mala lluna. És que són la repera els de l'església valenciana. Per què no fan servir la llengua de la gent que parla valencià en el dia a dia, i per què els fan parlar i sentir la llengua castellana que el costa més d'entendre? A tu et sembla bé que els parlen en castellà en missa?

L'amic blaver

—Home...

Sembla que dubte. Al final es decideix.

—No, no. Com no vaig a missa ni em preocupava. No m'havia parat a pensar-hi.

En Bosch

—Però segur que deus haver anat alguna volta de casament o enterrament? No perceps un missatge amb una llengua imposada?

L'amic blaver

—Sí, és clar que sí. Tampoc hi havia pensat mai. El que està clar que els del PP i l'església més reaccionària van de la mà: *la dretanazionalista*. I no m'agrada. Potser els polítics del PP són de l'Opus.

En Bosch

—No n'hi ha un pam de net. Ja saps el que diu Pep Amagat. Tots els presidents del PP que han ocupat la Generalitat són de l'OPUS. Segur, segur que estan embolicats. Mira, n'estic fins als nassos: peperos, representats de l'església siguen o no del Opus, tant me fa. Però això és tot una merda. Què ha de passar perquè açò canvie?

L'amic blaver

—Segons tu, haurien i hauríem de canviar moltes coses de les estructures valencianes, polítiques, socials i religioses. Això, amic meu, és impossible.

En Bosch

—Sí, s'hauria de canviar tot de dalt a baix. A més, vols saber una cosa, no crides al mal temps abans d'hora. Tu coneixies la salpassa?

L'amic blaver

—Mai no n'havia sentit a parlar.

En Bosch

—Sembla una barreja de religió i tradició. Es com un costum m'ha explicat la veïna. Representa l'acomiadament de Jesús abans de morir.

L'amic blaver

—Com és la setmana santa en el poble?

En Bosch

—La setmana santa d'hui en dia, en què la gent en general agafa els cotxes i marxa a les destinacions més diverses, des de fer turisme rural, a platja o a passar uns dies en un apartament o hotel de muntanya, no té res a veure amb la d'abans. Les cerimònies religioses del poble són més suaus i tenen una assistència minoritària, sobretot femenina.

En eixos moments entra una dona que ve de la fleca. Els porta el pa i una mona.

En Bosch (li diu a la dona)

—Li estava explicant que la setmana santa deu ser diferent a la d'abans. Segur que vostè ho coneix millor. Segons mon pare, el dijous sant la majoria de gent anava a confessar-se i prenia la comunió en missa. En cas que els xiquets, una volta s'havien confessat, digueren paraulotes o tingueren mal pensaments s'havien de tornar a confessar. De dijous sant fins al dia de resurrecció, en el poble no es podien fer servir les campanes, és així?

Una dona

—Com no es podien tocar les campanes es feien servir les matraques o carraques. Les tocaven els escolans mentre caminaven pel poble anunciant que era l'hora dels oficis, la

missa, la processó o el via crucis. En algun lloc, això d'anar amb la matraca en deien anar a matar jueus.

Passaven tot el dia ocupat en actes religiosos i per entremig nosaltres havíem de fer brunyols, la carabassa santa i les mones. No es podia menjar carna cada divendres de quaresma i, si compraves la butlla de la Santa Creuada, podies menjar carn durant tots els divendres de l'any excepte divendres de quaresma.

L'amic blaver escolta bocabadat les explicacions.

En Bosch

—Això de no menjar carn no era un gran esforç ja que llavors menjar carn se'n menjava quan es podia, veritat?

Mon pare també recorde que em contava que al temple les figures dels sants eren tapades amb una túnica morada o un vel negre i es destapaven el diumenge de resurrecció. A que les dones havien d'entrar a l'església amb vel o mocador al cap?

Una dona

—Sí. Havíem de preparar el monument. Era al sagrari. Posavem palmes i palmons, plantes i ciris. En el sagrari posaven l'altíssim: en una caixeta amb terra s'hi posava blat i es feia créixer en una habitació fosca. En créixer sense llum, creixia blanquinós en comptes de verd.

També feiem la vetlla dels santíssim de divendres a l'hora dels oficis fins la missa Pasqual.

En Bosch

—A mi em deien que música només se'n podia sentir de clàssica i les pel·lícules desapareixien de la programació tret de les temàtica religiosa. Entre els més resistents a seguir l'ordre estricte que imposava la setmana santa, estaven els xicons que jugaven a futbol entre ells hores i hores, en acabant alguns feien un sopar.

Una dona

—Tot en un ambient poruc i obac. En algunes famílies també es feien menjars especials com el giraboix fet a base de verdures i bacallà.

L'amic blaver

—Sí que ha canviat la setmana santa, sí.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (15).

La SALPASSA i la denúncia a l'amic blaver per anar a una manifestació contra la planta de residus animals en la Vall d'Albaida

Tercera part

La veïns de la comarca fan una protesta contra la instal·lació d'una planta de residus animals en la vall. Una més, i ningú en fa cas.

En Pep Amagat convida en Bosch i l'amic blaver a anar-hi. Conduiran els cotxes amb d'altra gent de la comarca per la carretera de Gandia.

Els manifestants condueixen els vehicles a la velocitat mínima permesa. O siga que si la ruta marca 100 km, ells hi circulen a 60 km. La Guàrdia Civil els diu: "No hay problema, no hay problema." Els manifestants aniran des de la rotonda de l'Olleria fins a la rotonda d'entrada a la carretera que va a Otos.

Una estona més tard, mentre la gent va amb els vehicles, de sobte hi apareix la policia de trànsit amb les sirenes a tot drap i els atura.

Denuncien en Pep Amagat per anar a 30 km. Ell diu al policia de trànsit que circulava a 60Km. A un jubilat, a qui no li havien posat una denúncia en sa vida, el denuncien per portar una bandera i a l'amic blaver per fer voleiar per la finestra una armilla fluorescent amb els conseqüents perills pel trànsit. Tret de Pep, la gent s'acoquina en comptes d'anar a protestar tots junts contra els agents.

Pep Amagat

—Quanta falsedat amaguen les denúncies, quina manera tan descarada i caòtica d'exercir la seua autoritat. Per què denúncia a tres només si tots hem fet, segons vostè, la mateixa infracció?

Policia 1

—Circulen, circulen. Estan fent retencions de trànsit. Vinga, moveu-vos.

Se senten els xiulets del policia 2.

Pep Amagat

—Nosaltres no som persones pervertides com els polítics que instal·len plantes de residus animals ni els agents que fan ús abusiu de l'autoritat. Som gent honesta que lluita perquè es pugui seguir vivint a la comarca.

Policia 1

—Li posarem una multa també per falta de respecte als representants de l'autoritat.

Pep Amagat

—Està bé, està bé. Vull que sàpiga que els governs ens volen fer analfabets, que no pensem: que tornen les pors d'abans, ja volen.

En Bosch

—Vinga, Pep, calla ja. Anem-nos-en.

Pep Amagat

—Estant en Espanya ja se sap. Hem de tindre la independència. Prou de ser una colònia.
Tots tres denunciats es neguen a signar la multa que és de 500 euros i sis punts de menys en el carnet.

Devers tres dies més tard es fa una assemblea en un poble.

En Bosch

—Això és un abús d'autoritat. S'ha de buscar un advocat i recórrer la multa.

Pep Amagat

—Volen rebentar la unitat de l'assemblea i els policies devien, dic jo, rebre ordres per espantar la gent i acabar d'una volta per totes les accions en contra de la planta de residus animals.

L'amic blaver

—Malparits policies. Jo sóc afectat. Si tinguera una altra infracció em podria quedar sense carnet i jo el necessito per la feina que tinc.

Supose que seguirà la unitat de l'assemblea per ajudar els afectats, els denunciats.

Pep Amagat

Farem més accions conjuntes per recaptar diners si cal per als denunciats.

La reunió continua amb cert pessimisme. Els representants de l'assemblea volen aconseguir que les accions tinguin més repercussió social. Que hi haja unitat entre tots i organitzar accions més segures. Que els veïns de la comarca siguen més conscient que s'està lluitant pel bé de tots en el futur pròxim.

Havent-hi fet la salpassa i la setmana santa, ells dos ja tornen a la capital. En Bosch i l'amic blaver han desconnectat de la ciutat, han descansat de mitjans informatius. Oh, i tant! En la seua llengua no n'hi ha mitjans informatiu: cap. Quan tornen a la ciutat amb el cotxe en Bosch es queixa d'això.

En Bosch

—Qui se'n farà ressò del problema de la planta de residus?

Tot s'oblidarà. Qui parlarà dels abusos i maltracte sobre la gent d'una comarca de llauradors.

L'amic blaver

—Ningú, ningú. I damunt m'han denunciat.

En Bosch

—Ja veus el que comporta votar el PP, veritat?

Mentre era al poble, casualment, en Bosch va sentir algú del poble que deia que un tal Cotino tenia empreses relacionades amb contractes de la Formula 1 de València. Res més: només xafarderies, rumors... No poden escoltar notícies ni tertúlies creïbles i no manipulades.

Com tanta i tanta gent tornaran al martiri de rebre molta informació per televisió espanyola fins que potser la gent acaba marejada. I més ara que venen eleccions. Però només en castellà, caram!

En Bosch diu que no li vinguen amb romanços, que ho té clar que massa sovint a la gent se li dona alguna cosa de la qual parlar i que té com a finalitat que s'enfronten entre persones, que s'enfronten uns pobles contra altres (el mur que hi ha entre Catalunya i València) mentre els que manen s'enriqueixen allà i ací. Pregunta'ls-ho. No ens diran res però sí que es pot veure que els corruptes encara se senten pagats i satisfets del que fan i han fet; a

més ningú va a la presó. «Neró va voler que Roma fos honrada, així poder robar ell el que volgués».

El fet és que els veïns de la comarca han fet la protesta contra la instal·lació d'una planta de residus animals en la vall. Ningú en fa cas i ara damunt se'n van amb el cul baldat amb tres denúncies. I l'amic blaver, n'és un. Tornarà a votar PP? Ell diu que mai en sa vida.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (16) N'hi ha prou en la corrupció per fer fora el PP de la Generalitat?

En Bosch

Sóc valencià i molt angoixat. L'obsessió benintencionada alhora que plena d'ansietat per part de diverses forces polítiques per fer fora el PP tal vegada no acabe de quallar en el poble. És que no es pressiona prou al poble o és que no se'l pressiona bé perquè la gent no se sent atreta per fer el canvi?

Pep Amagat

Tens raó, Bosch. La seguretat que demostraven les estadístiques perquè el PP perdia les eleccions es va aigualint amb el pas del temps. Ara la unitat de l'esquerra es presenta com una opció fragmentada repartida entre diversos partits; només de tant en tant s'ajunten quan, en realitat, pel bé comú global, haurien d'anar tots plegats.

La nostra classe política ni desperta ni sorprèn la passivitat i la indiferència del poble. Em preocupa eixa falta de comunicació. I encara més la falta absoluta d'acció.

En Bosch

Sí, Pep. Els únics que es manifesten i que es mouen de diversa manera sou vosaltres, els independentistes com els de les CUP. Els enemics del que puguen aportar el canvi no sols són el PP sinó la mateixa societat valenciana. No votar el PP, la gent es deu preguntar per a què? Per provar uns altres que potser no ens aportaran res de nou. Sí, canviarem les cares i què més?

I la minoria que tenen il·lusió per la independència és això, una il·lusió i prou. Independència de qui, d'Espanya? I on anirem a parar? No s'ho creu ningú, si no ens matisen res més. Això de la independència, la societat valenciana no se la creu, com tampoc la vol. Votar d'altres... encara, com a mínim provar, no és mala idea. I el factor de la por? Qui els la fa

desaparèixer? Que expliquen els polítics que faran quan aconseguisquen la independència. Si no hi ha explicacions... Doncs, ja estem bé.

Pep Amagat

Home, caram, Bosch. Jo sóc independentista. Ben mirat, això també t'ho pots aplicar a què faran els polítics quan facen fora l'enemic, el PP. Què faran l'endemà que el facin fora, com manegaran la realitat. L'inversió en el sector públic i la relació amb Espanya que no dóna els diners que deu al nostre país i d'altres temes que s'han d'anar tractant.

Tornarà la corrupció però amb altres cares, eh? Que s'ho faça mirar, collons!

Pel que fa això que la societat valenciana no vol la independència d'Espanya ja ho sabia. Com també sabia que no estimen gens la llengua ni el País Valencià. Segur que deuen pensar 'nosaltres som espanyols i que ens deixen en paus'. Potser és una pèrdua de temps ja que alguns ni s'identifiquen com a valencians, són alicantinos i para de contar.

Ja n'hi ha prou de complexos.

En Bosch

Xe, no ho sé. Voleu dir que n'hi ha prou amb l'evidència de la corrupció per fer fora el PP? Si tenim a Alfons Rus, a Cotino i un llarg etcètera i la gent encara els vota...

Em cal més gent com l'Amic Blaver, que té trellat. Es un tipus com cal, reflexiu i crític amb el que passa, conscient que el valencià té parentesc lingüístic amb el català. Però ell se sent valencià com jo també, no pas català. Com fer reaccionar a la gent major, els llauradors desencisats, els obrers sense feina i tanta gent que acostuma a dir més o menys: "tots els polítics són iguals"... Com fer que voten el canvi altres capes socials que potser continuen amb el vot de la rutina? Per sobre dels cinquanta anys, i de més de 65 estic convençut que votaran els de sempre: PP.

Ja hi tornem a ser: no hi ha manera de fer canviar el vot de la majoria.

Em sembla que es freguen les mans els del PP perquè veuen que els altres van fent de manera insegura, en canvi a ells sols els cal votar units i fer votar-los al poble. Potser amb quatre o cinc mentides i amb les fantasmades de sempre per fer por a la gent en tenen de sobra.

No n'hi ha prou a esforçar-se i enfocar les accions en la corrupció, la qual cosa està molt bé, però és insuficient. L'àvia que veia una novel·la a Canal 9, la tia que veia tal programa, el llaurador que veia l'oratge, el jove que veia esports van quedar fotuts amb la desaparició de la cadena. El meu oncle que s'havia d'operar dels genolls i encara no l'han operat està empenyat, la meua germana que porta els xiquets a l'escola i han tret dos mestres està empenyada i un etcètera llarg de casos en els quals la gent està empenyada, que n'està fins als nassos de l'acció de les retallades dels governants del PP mentre ells no paren d'embutxacar-se euros amb la corrupció. Senties com els contava Rus?

S'ha d'anar més lluny.

La gent tem que, encara que voten uns altres, per provar com diuen ells, es troben amb un altre engany. El NO al canvi polític del govern de la Generalitat és possible que vinga de part de la gent major.

Pep Amagat

Mira, tot açò que dius tu, passarà perquè dins de la legalitat espanyola no n'hi ha futur: on veus tu que s'hagi fet un corredor mediterrani. Per què l'agricultura valenciana s'ha destruït quan anava bé, o les fàbriques de tèxtil han tancat quan funcionaven molt bé, etc. S'ha d'anar més lluny de la idea fixa de fotre fora al PP. Hem de canviar la legalitat espanyola i buscar la independència.

En Bosch

Sóc dels que prefereixen la nació valenciana. Tu, xicon, somnies truites. No t'entra pel cap que és perdre el temps, és voler córrer abans d'aprendre a caminar. No vulgues impressionar la gent quan encara dubta de canviar de partit de govern en la Generalitat, dintre, és clar, d'Espanya.

La gent vol solucions fàcils: tindre feina, qualsevol persona i saber que cobrarà la pensió en cas d'una persona major.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (17). El blaver, un independista solapat?

Ha descarregat un bon ruixat aquesta nit. La pluja ha fet caure pètals d'acàcies i flors de castanyer. Les acàcies han fet una vorera com una estora de pètals blancs i de groc carabassa, i les flors de castanyer han fet una catifa de pètals blancs i rosats. Sap greu trepitjar-les mentre vaig a la feina. Obro l'ordinador i em trobo un email de l'amic blaver que em diu:

A l'estimat Bosch,

Hem d'eixir de l'estancament i del desgavell. Hem d'evolucionar i aclarir-nos com a poble. Si per estar dividits ens encallem, ens podriem junts. En canvi, si les coses les fem conjuntament, són més fàcils i ixen millor.

Tens raó, Bosch, quan dius que no hem de llençar acusacions contra els catalans endebades. A voltes només pressuposicions verinoses. I no podem llençar-les si primer no saben el que tenim per ací, si primer no ens treiem la merda dels dits. Si nosaltres no en traiem l'aigua clara.

Enguany altra volta, jo fart de polítics corruptes, anem d'eleccions autonòmiques i ara d'eleccions europees. No sé a quin partit votar, Deu meu.

Les cares dels candidats, quines cares d'incògnita, cares d'ineptes que no saben resoldre ni un problema de matemàtiques de *conjuntos*.

Continue sense saber a qui votar.

I els diaris, els pocs que hi ha que no donen suport al PP, tenen més columnistes i opinadors que quasi votants. Com és que hi ha tanta gent que pensa molt i molt, i que escriu molt també!

Per què hi ha tanta gent que escriu en mitjans informatius, no controlats pel PP, tanta gent que parla i parla en tertúlies, que delibera i parla una vegada i una altra en assemblees?

No són minsos i febles els fruits que n'aconsegueixen? Es noten els resultats en nivell social? Que falla que no es veuen més canvis? Sí, ja sé que no se'ls pot retreure res perquè ells no tenen el poder.

A més a més, existeix el perill latent que, després de parlar i debatre, que després de tants esforços, no s'avance en cap sentit concret. O pitjor encara, que hi hagi escissions i separacions perquè acostuma haver-hi algú que diu: com no hi estic d'acord me'n vaig o bé forme un altre grup, o coses per l'estil. Potser eixa gent vol més protagonisme que altra cosa.

No serà que es cau en l'excés d'opinions, en l'excés de voler ser tan demòcrates (primàries, assembles, convencions de partits establerts al poder) que a l'hora de veritat no es treu l'entrellat i tot es queda en no res?

És evident que n'hi ha molta gent que escriu perquè hi ha més marge de llibertat que no pas en la dreta on tothom segueix l'estela del pastor principal, sense possibilitat de discrepar-hi, de portar-li la contraria. Són monocolors

He de dir que no sóc de cap partit: ni de dreta, ni de extrema dreta, com alguns m'han dit pel fet de ser blaver. Tampoc sóc d'esquerres. Òndia, quin tipus de perfil, més estrany, em va dir un home. En canvi, tu, Bosch, em comprens, veritat? N'estic fart dels abusos contra el meu país per part del govern de la *meseta*, sí, el govern del centre que ha fet un estat cutre i retardat. No sóc espanyolista. Saps, per ara només sé que em sent enganyat pel PP, ens han tocat bé el boix, com deia l'àvia. Què, qui i com han dividit els valencians? Per què no s'eliminen ressentiments i guarim ferides, per què no trobem punts de trobada, punts d'acord pel que fa a la llengua i pel que fa al nostre futur? Per què en la llengua a tothora estem en el ball de sigles **AVL**, **RACV**, **DNV**? **Tot** açò em pregunte sovint. No trobe respostes.

"Això dels catalanistes al País Valencià, barbaritats, vota el PP i voràs com fa una neteja de categoria", em van dir les passades eleccions. Jo, i d'altres, hem estat

víctimes, ens van engalipar. Els hauria de caure la cara de vergonya els que fan això.

I em pregunte què passarà si vote el PSPV-PSOE. Tampoc me'n fie. Defensaran els valencians o aniran a favor del nacionalisme castellà també? Els representats d'aquests ens ignoren, ens desvaloritzen i ens menystenen. No debades som un país conquistat per ells, els castellans, no és així? Com eixir del cercle viciós PP i PSPV-PSOE? Jo sé, amic Bosch, que tu i jo no tenim capelletes no som ni un blaver ni l'altre antiblaver: som valencians. Jo respecte i tolere a tothom i, per damunt les diferències polítiques i de pensament, hi ha una cosa que tinc primer que res: som valencians.

Però a qui vote? A Compromís? No sé, no ho tinc clar. Un blaver que vote a eixe partit, i què passaria? Tu que opines, Bosch? Tanmateix, de més grosses se n'han vist, veritat? Anem a vore, en les darreres autonòmiques vaig votar PP que deia que defensaria els valors autèntics valencians. Resultat: han gastat energies a atacar catalans de tant en tant, a embutxacar-se diners i defensar Espanya. I al poble valencià, quan? Què han fet per ell? TVV tancada, no sé quantes escoles en valencià eliminades, llauradors i industrials abandonats, molts valencians a l'atur... Ja veiem, ja! I ells no ho veuen?

A més a més, he de votar PP només per no votar partits, com ara Compromís? Només per aquesta raó? No hi ha una raó de pes per procedir així.

Ja he vist el resultat, ja he vist l'obra del PP: res pel poble valencià, tot per Espanya. Potser el PP n'està orgullós del que ha fet però a mi no en torna a prendre el pèl. Vaja, sí que estem bé! Hauria de de treure el nas per vore que diuen els de Compromís, si més no la Mònica Oltra té pebrots per enfrontar-s'hi als peperos, sí senyor, ben fet. L'amic Bosch diu que s'ha de trencar el bipartidisme, que haurien d'entrar partits xicotets, com va passar a Catalunya fa una o dues legislatures. N'he de pensar força, ho he de meditar el que calga: no vull fer com els vells del poble que voten a qui paga la pensió.

Potser sóc independentista i no ho sabia: al capdavant el blau sempre ha estat un símbol per a mi, també hi ha blau en la bandera independentista. Ben mirat, caram, que més dona un tros de blau més que menys. Fixa't, tan de pensar i discutir pel blau i ara el porten els independentistes tan catalans com d'ací.

Cada volta tinc més clar que vull votar qui defense els interessos, el benestar i la llengua dels valencians. Per res del món sóc antivalencià. Com he d'anar contra el meu país?

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (18).

Astúcia i instint de supervivència per salvar el poble valencià de les mans de...

L'amic blaver

Mai no m'imaginava que els del PP foren tan mesquins. Que encara no n'han tingut prou de fer mal al poble? Li han furtat, l'han desvaloritzat, l'han ridiculitzat, se n'han rigut de la llengua. Que no n'han tingut prou, cordons, que han hagut de destrossar la llengua fins a eixos extrems tan greus, que han hagut de recórrer a fer-nos sentir pena, a fer-nos sentir tristesa i vergonya pels altres.

En Bosch

A l'alcalde de la capital, jo no li riuré les gràcies de cap manera, però segur que hi ha gent que és capaç de dir: "Mira, en lo boniquet que ho ha dit. A més a més, tant li fa dir caloret que caloreta, veritat?".

El sùmmum és que encara hi ha gent que li riu i li aplaudeix les gràcies. O simplement hi ha els tòfols que tant els hi fa una cosa que l'altra. Senyor, on hem anat a parar!

Pep Amagat

No, jo li les riuré tampoc, no et preocupes. La veritat és que a voltes crec que hi ha gent que només tenen una barreja d'incultura i burrera.

Estic d'acord amb tu, blaver. Representa un fort menyspreu. I els que voten a eixa dona i al PP en general, no es deuen sentir malament? És evident que no, però que pobresa personal, em caso amb dena!

En Bosch

Que dius, ara! Que van a sentir-se malament, xe! Eixos, eixos mai de la vida, home.

Ara és l'hora d'ajuntar-nos, és l'hora de fer-los fora, ja n'hi ha prou, que vagen a... Jo, la veritat, si continuen guanyant per mi serà increïble, incomprendible. En ma vida no entendré una paranoia com eixa.

L'amic blaver

Jo no la vaig votar, però sé de gent que la va votar. I que diuen que la volen tornar a votar. No ho entenc, tampoc. D'il·lustríssima, aquesta alcaldessa no en té res. Al contrari, fa sentir vergonya pels altres. I encara hi ha gent que l'aplaudeix, trist... molt trist, xe. I els immigrants andalusos i castellans se senten molt a gust, dic jo. Home, no n'hi ha per tant.

Pep Amagat

Amic blaver, de qui és el problema d'ella o dels que la voten? Per a mi, de tots dos costats. D'una banda, l'alcaldessa que sembla més aïnes una... poseu-li la paraula vosaltres. I d'una altra, els votants que tant se'ls ens fot, que encara li riuen i li aplaudeixen les gràcies. Serà possible que encara guanye més vots?

Això no pot ser de cap manera; incompreensible... Quant de folklore i quanta coentor!

En Bosch

Per eixa gent la nostra llengua no és més que això: quelcom folklòric. Com en els temps de la dictadura en què els de la ciutat ens deien: *habla bien que no te endendemos*. Ens acusaven de provincians, de llauradors que *hablan esa lengua tan basta, siempre diciendo palabrotas*. Com ens oprimien i com ens feien passar vergonya si no parlaves en castellà, això a hores d'ara en diríem *Bullying* lingüístic. Dit siga de pas, el nostre castellà era molt fluix, però el valencià d'ells encara és inexistent avui en dia. Per ells era millor destrossar i fer malbé el valencià. I els d'ara segueixen igual.

Pep Amagat

Se li hauria d'aplicar alguna eina contundent com ara la llei mordassa a causa de la falta de respecte a les institucions.

Vosaltres aneu votant partits sucursalistes que són llepons dels espanyols... Ja us ho trobareu, ja. Més ben dit, ja ens ho estem trobant, i com si res, els seguim votant. No fan línies de trens com la de Gandia-Dénia o en volen tancar d'altres que estan en servei com la de Xàtiva-Alcoi. Ni volen fer el corredor del Mediterrani... En canvi fan AVES a tort i a dret. Vinga va, home. Ja n'hi ha prou.

A veure si van a sarpa a la grenya entre ells...

En Bosch

Ni t'ho cregues, Pep. Eixos són ben fidels. Mira, no sé quines eleccions van ser que estaven barallats entre ells però a l'hora de votar tots van tancar files per anar a votar el mateix. Però hi ha molta gent que no són del partit però són d'església i aquesta té molt de poder. Vés saber si els mana a algunes persones que voten PP. No sé, però no ho descarte.

Pep Amagat

És desesperant, punyeta. Que hi haja gent que siguen uns catxoxes, mira, no m'agrada, però que tanta gent siga tan ximple, no ho entenc. Cal més mala llet, que no ens enganyen, veritat? Ausades, xe, ausades que som meninfots.

Ara volen destruir més horta de l'horta de València. Es diu que és per fer pisos, ni que no n'hi hagueren per vendre. Quina colla d'insensibles.

L'amic blaver els va votar, crec, o no?

L'amic blaver

Sí els vaig votar. No els penso tronar a votar més. Francament, que voleu que us diga, tampoc hi ha una oferta atractiva pel valencianisme nacionalista. Desgraciadament, n'hi ha massa faccions; semblen ser nacionalistes algunes però no hi ha un partit ferm en el qual confiar. Votar aquestes faccions sembla tirar el vot. Els del PP volen fer entrar el clau per la cabota i nosaltres hem de tindre astúcia i instint per tirar-los fora a ells i salvar el poble.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (19). Procés independentista, procés judicial.

Els tres amics estan en el bar La Plaça. Tenen les cerveses sobre una tauleta de marbre, olives en un platet i sèpia. Pep Amagat s'asseu amb les mans agarrant el cap per darrere i fa servir un to de veu alt.

Pep Amagat

No sigues balòstia, home. Vas molt errat.

L'amic blaver (*Assegut amb el tors inclinat lleugerament i mira Pep als ulls*).

No veus que els catalans sempre creen problemes i sembren la divisió. Ja ho deia el meu avi que per culpa d'ells i no sé si dels bascos es va originar la guerra civil.

Pep Amagat

Però com pots afirmar tot això. Com t'has tornat de destrellatat, Déu meu.

(Pep es posa les mans al cap.)

L'amic blaver

I qui té la culpa d'eixe procés independentista.

Pep Amagat

La culpa la té l'espanyolisme ranci. Ells són els culpables, que no ho sabies? Els ximplers dels espanyols.

Pep beu cervesa fins que s'acaba l'ampolla.

L'amic blaver

(Es posa els braços creuats a l'alçada del pit.)

Ara t'estàs insultant a tu mateix. Escolta, si tu et vols insultar a tu mateix, fes-ho, però a mi no em digues ni ranci ni ximple, m'entens? O és que tu no ets espanyol com jo?

En Bosch

Sembla que no conegues com és ell d'exaltat. No t'està insultant.

Pep Amagat

Tu ho has dit, jo no sóc espanyol. Si ho sóc, és per obligació però no me'n sent. Ho saps de sobra. Jo sóc valencià partidari dels Països Catalans i no vull estar en Espanya.

L'amic blaver

(El juga una miqueta amb el cabell)

Donant-li voltes a la cosa però no em contestes qui té la culpa que els catalans es vulguen separar.

Pep Amagat

(Ja ha abandonat la posició en què estava i està assegut en posició recta).

I jo t'he dit que la té el nacionalisme espanyolista. Han passat la tira de governs sense atendre les peticions de la Generalitat. Zapatero deia "Respectaré el que isca del parlament de Catalunya..." Ja pots contar el que va respectar. El d'ara, si fa no fa, igual. O pitjor. Li van presentar un llistat de peticions. I s'han quedat igual. És com si el digueren, tu paga i calla, el tornarem el que voldrem.

L'amic blaver

Sempre s'estan queixant.

Pep Amagat

Ja t'ho recordaré quan passe ací. Més ben dit, jo crec que també ens passa ja. Una finançament autonòmic prou roïn. No sé si has sentit això dels diners europeus per fer el corredor del Mediterrani i que s'han quedat a Madrid per fer infraestructures d'allà. Això correspon a un govern corrupte en un estat podrit.

L'amic blaver

(S'estira una miqueta l'orella)

Sí, xe, sí que ho he sentit. En el fons, a nosaltres ens passa igual.

En Bosch

Posar unes caixetes perquè la gent vote, cosa que és la màxima expressió de democràcia. Jo el que no entenc és per què es fa un judici a tres polítics com a responsables del 9N

Demanen més cerveses.

Pep Amagat

(entrellaça els dits i el mira als ulls)

Evidentment no cal fer-lo perquè la sentència ja es coneguda a priori. El tribunal ha quedat sorprès de veure que no són tres els culpables sinó els voluntaris primer i en acabant els dos milions i una miqueta més de votants.

En Bosch

L'expressió màxima de la democràcia no es fa en un judici si no quan es vota en les urnes.

Pep Amagat

La qüestió és que el president del govern espanyol mateix deia que el 9N no tenia cap valor. Tenia un caràcter participatiu i no vinculant. Que va passar, doncs? Que l'èxit del 9N va obligar a reaccionar al govern central, el va obligar a afanyar-se en declaracions com que era "un simulacre estèril i inútil". Des d'eixe èxit el govern espanyol va reaccionar i va pressionar el Constitucional.

En Bosch

De veritat creus que feia falta el judici a un ex-president i dues conselleres?

Pep Amagat

Totalment innecessari. Pèrdua de temps i diners, ja que el resultat ja se sap. Condemnaran a un expresident democràtic per exercir la democràcia, per posar urnes i que el poble vote.

L'amic blaver

Que és això d'Operació Catalunya?

Pep Amagat

Això em sembla que ho va començar la que era cap del PP de Catalunya i ho han seguit altres del PP. Ho va començar en el restaurant la Camarga on van gravar les gravacions en què l'ex-parella del fill de Pujol va fer confessions sobre la família Pujol. També es diu que el ex-ministre d'interior Fernández Díaz forma part de la trama. La finalitat era destrossar el procés independentista.

L'amic blaver

I de passada treure els draps bruts de l'expresident Pujol, que ja era hora.

Pep Amagat

Sí, home, sí. Així gent com tu i el PP, al que tu votaves, podrien descansar una miqueta de tants assumptes de corrupció que tenen entre mans ací al País Valencià.

Tot és una trama per fer el joc brut contra el procés independentista.

En Bosch

Alguna cosa així com els GAL que va muntar el PSOE.

Pep Amagat

Una cosa així. I la justícia que va a estall sempre en contra del procés independentista. El govern fa un assetjament contra el procés català. Tu com ho veus, Bosch. Tu ho pots mirar des d'una òptica més imparcial que jo. Tu, si no vaig errat, ets partidari del dret a decidir.

En Bosch

Jo no estic segur si estic a favor que Catalunya se'n vaja d'Espanya. O potser sí, no sé. Tinc molts dubtes.

Pep Amagat

Tu ets partidari al dret a decidir. Em pensava que sí. Així, que fem? Ets favorable al dret a decidir, o no?

En Bosch

Jo no estic en contra del dret a decidir.

Pep Amagat

No pots negar que ets un votant típic de Compromís, que sí, però no. Jo estic a favor que els pobles voten en un referèndum vinculant. Que decideixen què volen fer i on volen estar. I s'ha acabat.

En Bosch

Jo també estic a favor del dret. Però ja se sap, hom té els seus propis dubtes i inseguretats. Ací a casa nostra som tan pocs a favor del dret a decidir, que genera desànim.

Pep Amagat

Això darrer que has dit, sí que hi estic d'acord.

L'amic blaver

Jo estic en contra. Millor encara, diria que no cal que es faça ningun referèndum, almenys ací. La gent creu que ja estem bé.

Pep Amagat

(Mira cap a terra)

I en acabant, et queixes que si el finançament que fa el govern del centre no dóna prou diners pel País Valencià, que si només fem que pagar a l'estat i no ens retornen res.

En Bosch

(dóna colpets amb els dits contra la taula)

Tu creus que jutjaran a la presidenta del parlament català? A la pobra dona només fan que obrir-li diligències. I li posen judicis sense parar.

Pep Amagat

Clar que són capaços. Jo diria que sí. No sé què passarà.

En Bosch

O si fan el referèndum il.legal, els suspendran l'autonomia. Els trens xocaran al setembre...

Pau i bé

Joan Gueralda

Fa més qui pot que qui vol (20) L'adéu de Raimon

En Bosch

Ahir a la vesprada vaig veure l'últim concert de Raimon per TV3. Preciós!

L'amic blaver

Però si TV3 no es pot veure, com vas fer el concert?

En Bosch

Qui ho ha dit això! Per internet sí que es pot.

L'amic blaver

És una pena que no es puga veure.

Pep Amagat

Que tu hauries vist i escoltat el concert, no em digues que tu veus TV3!

En Bosch

A València també els va fer, així que si hagueres volgut anar. Em jugue el que vulgues que no hi va anar.

En Bosch

Raimon se'n va dels escenaris a 76 anys. Ahir va fer el darrer dels concerts al Palau de la música. El lloc és preciós. És un palau modernista de Lluís Domènech i Montaner.

Fa cinquanta anys va començar els seus primers concerts cantant Al vent. Ahir va acabar el concert interpretant la mateixa cançó. Va cantar en els darrers concerts amb veu pletòrica tot i tindre 76 anys. En la sala de concerts des de la segona graderia hi havia molta emoció continguda en el públic que assistia al concert.

Pep Amagat

L'adéu d'home admirable pel seu treball per la llengua, per la dignitat i la coherència. Algú en qui s'hauria d'emmirallar molta gent.

L'amic blaver

Però no és independentista com ho ets tu.

Pep Amagat

I que! A més, jo no diria tal extrem. Em va agradar el poema d'Anselm Turmeda un poema del segle XIV: *Diners fan magres fan tornar gordes*. Pregunta-ho als del partit que tu vas votar. Eixos s'emportaven els diners a cabassos.

L'amic blaver

I al Millet del mateix Palau, què?

En Bosch

Que bonica és la cançó: *He passejat per València sol. On hi ha gent que m'estima molt, on hi ha gent que no m'estima gens...*

Fa referència als records de la seua vida d'estudiant i moltes persones i llocs de la seua vida.

L'amic blaver

La veritat és que no és molt estimat. A qui se li acudeix anar a Barcelona a viure. I musicar a Espriu, xe! Cantar poemes catalans amb fonètica valenciana, ja són ganes!

Pep Amagat

Calla, home, no digues animalades. Com goses dir que Raimon no és estimat al País Valencià? Hauries d'examinar, com tots els blavers, que heu fet perquè ell se n'anara.

Tu no estàs bé del perol. Qui no el deu d'estimar deuen ser persones pròximes al blaverisme o al PP. I que vols dir que no pot cantar poemes catalans amb fonètica valenciana? Vinga, home, no digues més disbarats.

En Bosch

Molt lluny en les butxaques d'uns pantalons vells... Les caminades d'estiu... Una cançó preciosa en records d'infantesa i adolescència.

Pep Amagat

Raimon és un cantant que ha defensat les classes treballadores, per això també té cançons de lluita. Ha defensat el seu poble, els Països Catalans, digues el que digues. Als del PP i per extensió als governs espanyols, governe qui governe, els ve mal de panxa en sentir la paraula Països Catalans. És un concepte o una idea que ataquen encara que de fet no hi haja res de res. Els governs espanyols sempre estan en contra tant de Catalunya com de València, sinó al teu davant tens el tema del corredor mediterrani, sempre posant bastons a les rodes. Ens falta consciència de país, cosa que la persona de la qual parlem, Raimon, sí que tenia i té consciència de país.

En Bosch

Moltes gràcies Raimon per haver-nos donat cançons d'amor tan boniques

*...Vindrà el teu cos que suaument em poses
en el meu cos quan ens sentim ben junts,
i floriran millor que mai les roses:
a poc a poc ens clourem com un puny.*

I per haver-nos ajudat a no perdre la nostra identitat

Pep Amagat

Molta sort, Raimon.

En Bosch

Per cert, quina és la cançó que més t'agrada, amic blaver?

L'amic blaver

Jo vinc d'un silenci

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui pot que qui vol (21). En un pis de lloguer

Un pis de lloguer en algun lloc de Catalunya. No és d'estudiants, no. On vas a parar. Segur que deu ser d'àrabs. Doncs, sí, però el de baix. El de dalt que és el que jo parle, en eixe viuen valencians. Ja he dit que no és d'estudiants, més aïnes de senyors mestres de primària i professors de secundària.

Són un bon grapat, posa'n una desena al voltant de la taula. Són arribats des de diferents punts del PV. Hi ha joves valencians que han emigrat a l'estranger i que viuen prou malament. En canvi, ells, ni viuen malament ni han marxat a fora de l'estat. Si més no, per ara. Xerren, riuen i algú, més d'una volta, crida més del compte. I com no, fan córrer la beguda. Cervesa i mistela. Toquen guitarres i dolçaines i canten. Déu meu, si en diuen de barbaritats, i les riuen també. De bon segur que els veïns s'emprenyaran i es queixaran.

Xica 1 *(en primer pla)*

—A poc a poc, serem tants que farem una comunitat. Si seguim la consigna del que deien allà baix: “abans moros que catalans”, entre el muntó d'àrabs i de valencians que han arribat ací podem fer una vertadera comunitat d'àrabs.

Acaba rient fort.

Xicon 1 *(en primer pla)*

—Xe, sabeu que deien els que manaven del PP en el govern de la Generalitat

Xica 1

—Ja us ho podeu imaginar. Qualsevol animalada es pot esperar d'ells.

Xicon 1

—Que el ex-president Pujol s'emportava els llicenciats valencians per fer-los catalans.

Van xerrant de premsa i tallant-se uns a altres. Van bevent, se sent tocar la guitarra. En acabant, posen música. Un ambient prou carregat.

Xica 2

—El molt idiota per què no en donava feina allà i no ens n'hauríem anat.

Xicon 1

—Jo faria president del País Valencià a Jordi Pujol.

Xicon 2

—Tu has begut ja massa. A un corrupte el faries president, va home, no em vingues en punyetes.

Xica 1

—Ei, tu, tio, no quedaria tan malament. Al cap i a la fi, el nostre país és on hi ha més corrupció de l'estat, no? Tal vegada, com a mínim, encara ens faria independentistes, no com allà que passem de PP a PSOE... I res més. Compromís no és independentista. Xe, Vicent, passa'm una altra cervesa.

Xicon 4

—I el Bloc, que?

Xica 2

—No pinta res. Encara que pintara alguna cosa, tampoc es defineix. Em jugue un sopar que no és independentista.

Xica 3

—Diuen que és nacionalista valencià. Que no és blaver. Tanmateix, la seua força té poc de pes, em sembla a mi.

Xicon 1

—Jo estic molt a gust ací, estic empadronat i, si hi ha referèndum, votaré a favor de la independència. Allà baix no n'hem de treure l'aigua clara...

Xica 1 *(li etziba)*

—Més bé sí que està clara. I molt clara. El nostre país és Espanya, el País Valencià se sent molt bé en Espanya i la gent està molt contenta, primer amb els peperos i ara amb els

sociates de ser espanyols, encara que els maltracten econòmica i culturalment, encara que la llengua siga destrossada pel castellà i per les autoritats del govern de la *meseta*.

Xica 2

—Ja veurem que passarà. Però si Catalunya s'independentitza, haurem de tornar-se'n o serem immigrants com els àrabs del pis de sota o com els hondurenys que hi ha a l'edifici d'enfront d'aquest.

Xicon 2

—Ara que tenim feina, ara torna-te'n allà, a què? No en tinc gens de ganes.

Ara que les dues generalitats tenen millors relacions que abans, jo em pregunte si Catalunya és independent i Espanya trenca les relacions amb ella, seguiran les dues generalitats tenint relacions o el govern de la *meseta* no ho permetrà?

Xicon 1

—Són qüestions per resoldre, però el govern valencià i el poble valencià haurien de donar suport al procés independentista català, haurien de permetre el dret a decidir, haurien d'ajudar perquè hi haja votacions i el que isca s'ha de respectar. Ha de ser un referèndum vinculant.

Xicon 4

—Quina por tenen al referèndum de l'octubre. Vinga, vinga, però si ha d'eixir que no a la independència. Les dones ho tenen menys clar, són les més indecises, molt més que els homes. Jo he llegit que els nascuts a Andalusia i Extremadura són els menys independentistes. Ja veureu com eixirà que no a la independència. Els joves són els més favorables al sí.

Xica 1

—A veure si es pensen que en la nova república serà tot *coser i cantar*. Per a mi, els del govern de l'estat van a bacs per tal de fustar tot el que podran perquè no se celebre, ara una altra querella contra Carme Forcadell per l'aprovació de la resolució del referèndum. No sé quantes en porta ja! Al pas que van, igual els pega una rabinada, com són molt maliciosos, i són capaços de treure els tancs, així que vés a saber si encara els veiem per la Diagonal.

Xicon 2

—I vosaltres, com ho veieu, fareu oposicions i us quedareu ací?

Xica 1

—Oposicions, que n'ets de boig! Estudiar i estudiar per acabar suspenent? Sí, home, vinga.

Xicon 2

—I, doncs, preferiu anar rodant d'un lloc a un altre?

Xicon 3

—Però si guanyem el mateix. El millor és, ara que s'acaba el curs, buscar poblacions pel curs que ve, després esperar les provisionals de juliol, les definitives més tard. I al setembre, esperar que el director del centre on et toque, sí esperar que et confirme i t'hi pugues quedar.

Xica 1

—I qui dia passa, empeny, i anar vivint. No ho veieu, un bon sopar com el de hui això és vida i jo veurem.

Xicon 1

—Això sentia dir al poble, ja veurem.

Xica 3

—Sí, home, sí. Mentrestant, vida!

Pau i bé

Joan Guerola